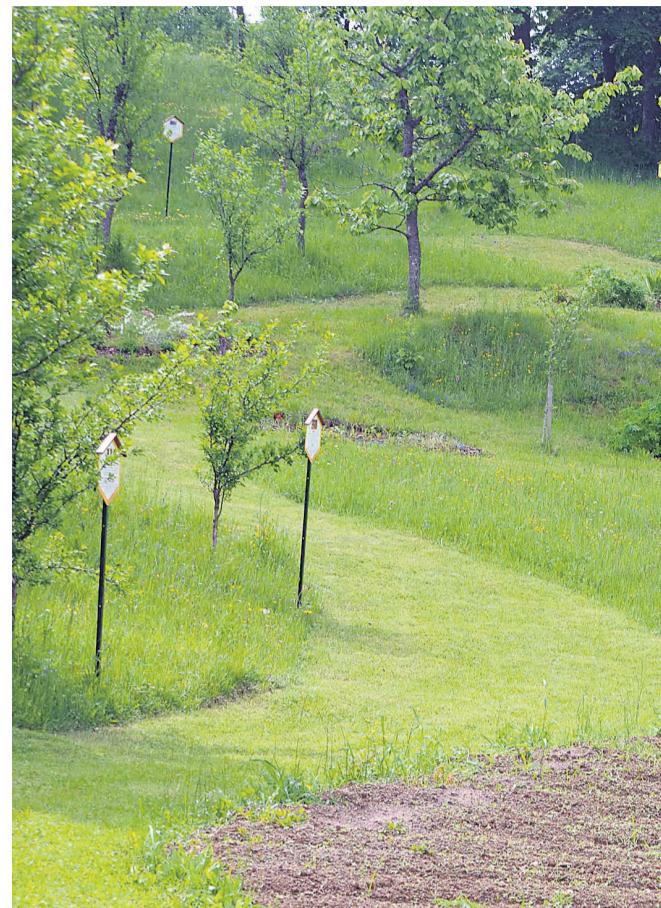

onedjeljom ri krug ponedjeljom

NERAZUMNI ČOVJEK PRIJETNJA PRIRODI Medarska metropola Gorskog kotara Tršće domaći

Bez pčela nema ni

Tekst i fotografije
Marinko KRMPOTIĆ

TRŠĆE ► Potpuno zasluženo goransko mještance Tršće bilo je proteklog vikenda domaćin hrvatskog obilježavanja Svjetskog dana pčela. Čast domaćinstva ove priredbe Tršće je dobio zbog duge pčelarske tradicije tog kraja, ali i činjenice da u tom naselju postoji Pčelarska ulica, a u njoj Pčelarska poučna staza. Naravno, svečanost je održana upavo u toj ulici i uz Pčelarsku poučnu stazu smještenu na imanju stare pčelarske obitelji Arh.

Svakako treba naglasiti kako je inicijativu za proglašenjem Svjetskog dana pčela prije tri godine pokrenuo Pčelarski savez Slovenije koji je kao datum obilježavanja predložio 20. svibnja, rođendan čuvenog slovenskog pčelara Antona Janše, čovjeka kojemu je iznimno cijeneći njegov rad, Marija Terezija omogućila da u Beču na fakultetu širi znanje o pčelarstvu. Od samog početka ovu inicijativu podržao je i Hrvatski pčelarski savez čiji je predsjednik Željko Vrbos uz neke druge ugledne pčelare iz Hrvatske nazoočio prvom hrvatskom obilježavanju Svjetskog dana pčela kojeg je organiziralo Pčelarsko društvo Grada Čabre, Udrženje pčelarskih udruga Primorsko-goranske županije, Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije te Hrvatski pčelarski savez.

Plemenita misija

Svjetski dan pčela, rekao je jedan od organizatora, Dražen Lušić koji na Medi-

Javnost treba postati svjesna nemogućnosti postojanja života bez pčela. Svaka treća žlica hrane u svijetu proizvedena je uz pomoć pčela koje ugrožavaju kemijski preparati i pesticidi, upozorio je prof. Dražen Lušić

Pozdravna riječ Antuna Arha prije šetnje Pčelarskom poučnom stazom

Antun Arh

Dražen Lušić

cinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci drži katedri za zdravstvenu ekologiju, provodi se kako bi se podigla svijest o značaju pčela i upozorilo na smanjenje njihovog broja u svijetu.

– Svjetska javnost, bar jednom godišnje, treba postati svjesna nemogućnosti postojanja života bez pčela, odnosno potrebe stvaranja uvjeta koji će omogućiti preživljavanje pčela i nastavak obavljanja njihove plemenite misije! Koliko je ta zaštita i

brig o pčelama bitna jasno je iz činjenice da se skoro svaka treća žlica hrane u svijetu oslanja na aktivnosti pčela i drugih oprasivača. Nažalost, pčele su sve više ugrožene, gotovo da više i ne mogu preživjeti bez pomoći ljudi, pa je nužno podizati svijest o njihovom značaju, a draga mi je da su to prepoznali i vodeći svjetski državnici pa je tako, primjerice, Angela Merkel nedavno govoreci o povećanju prinosa u poljoprivredi zatražila smanjenje uporabe

pesticida i umjetnih gnojiva, odnosno povećanje broja pčelinjaka uz poljoprivredne površine kako bi pčele vršile oprasivanje potpuno prirodnim putem – rekao je Lušić istaknuvši i činjenicu da je održana i ministarska konferencija o zaštiti pčela.

A kakav je to svijet pčela i kako te korisne »zujalice« žive i rade vidjeti se moglo na Pčelarskoj poučnoj stazi koja je uređena ulaganjima Ureda Vlade Republike Slovenije za Slovence u susjednim državama i po svijetu, Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i prehranu RS, udruge KIS Gorski kotar, Poljoprivredno-šumarskog zavoda u Ljubljani te Grada Čabre. Riječ je, govori nam Antun Arh, tajnik PD Grada Čabre, o stazi postavljenoj prošle godine na kojoj se uz glavnu tablu s prezentacijom pčelarstva na čabarskom području nalazi još 14 tabli s osnovnim informacijama o pčelama, njihovoj ulozi te funkcioniranju pčelinje zajednice.

– U sklopu poučne staze je zasaden vrt s mnogim medonosnim biljkama kao što su suncokret, vrtni mak, majčina dušica, cinije i mnoge druge. Predstavljeni su i osnovni pčelinji proizvodi te njihov značaj u prehrani ljudi, a dio staze je i šesnaest suvremenih troetažnih košnica s posebnom sobom za pčelarske radove i natkrivenim trijemom koji omogućuje odmor, čak i izvedbu apiterapije za zainteresirane posjetitelje, rekao je Arh.

čin Dana pčela

Pčelarska poučna staza pravi je botanički vrt s brojnim primjerima medonosnog bilja

života

Gdje si, takav si

Uz Pčelarsku ulicu u Tršću još je samo jedna takvog naziva u Hrvatskoj, a nalazi se u Ribnici kraj Karlovca, čuli smo na druženju u Tršću gdje je Pčelarska ulica svoje ime dobila nedugo po osamostaljenju Hrvatske, devedesetih godina prošlog stoljeća, rekao nam je Antun Arh.

– S obzirom da je tradicija pčelarstva u mojoj obitelji iznimno duga, u tadašnjem Mjesnom uredu predložili su devedesetih da se ulica u kojoj se nalazi naša kuća nazove Pčelarskom ulicom. Od tada mi živimo u Pčelarskoj ulici i bavimo se, naravno, pčelama – rekao je Arh.

Zabranjeni insekticidi

Europski sud potvrdio je prošlog četvrtka djelomičnu zabranu korištenja tri insekticida, poznatih kao neonikotinoidi, a u obrazloženju odluke stoji da je Europska komisija bila u pravu 2013. kada je u cilju zaštite pčela odlučila ograničiti njihovu upotrebu.

Presuda se odnosi na tri aktívne supstance: imidacloprid koji je razvio Bayer CropScience, clothianidin proizvođača Takeda Chemical Industries i Bayer CropScience te thiamethoxam koji proizvodi Syngenta.

Udruga za zaštitu okoliša Friends of Earth priopćila je da najnoviji dokazi pokazuju da neonikotinoidi ostaju prisutni u okolišu puno godina, da ulaze u vodu i divlje cvijeće te potom i usjeve.

Europski parlament u veljači je usvojio Izvješće o »Mogućnostima i izazovima za pčelarski sektor EU-a« mađarskog zastupnika Norberta Erdsa (EPP) u kojem se predlaže mјere kojima bi se na europskoj razini trebalo poduprijeti napore za očuvanja pčela i drugih opršavača.

Andrej Žagar, predsjednik PD Grada Čabra naglasio je kako su pčelari s ovog područja ponosni na činjenicu da je upravo Tršće i ovaj kraj izabrano za prvo obilježavanje Svjetskog dana pčelarstva u Hrvatskoj.

Cisti okoliš

– Pčelarstvo je ovdje dugogodišnja tradicija koju nastojimo njegovati i održavati, a svakako nam na ruku idu i uvjeti jer bez kemijske industrije i sličnih zagadivača

prirode pčele mogu živjeti i raditi u potpuno prirodnim uvjetima – rekao je Žagar.

Nakon obilaska Poučne staze i pozdravnih riječi kojima su nazozili i predstavnici Grada Čabra, drugi dio druženja bio je vezan uz posjet autohtonoj vodenici »Pr' Solancu« u Zamostu gdje je domaćin bio Andrej Žagar, predsjednik PD Grada Čabra da bi potom u restoranu Klarić u Plešcu održana stručna predavanja te potom i zajedničko pčelarsko druženje.

Hrvatska zajednica županija uručila vrijedna priznanja

Primorsko-goranska i Krapinska županija dokazani prijatelji djece

RIJEKA ► Na svečanosti povodom 15 godine Hrvatske zajednice županija održanoj u Saboru, župan Zlatko Komadina uručena je povelja za dobivanje statusa Županija-prijatelj djece. Prve županije u Hrvatskoj koje su zasluzile taj status su Primorsko-goranska i Krapinsko-zagorska županija.

– Mi smo upravo i planirali Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade kako bismo više pažnje posvetili

Željko Kolar i Zlatko Komadina

djeci i mladima – rekao je župan Komadina primajući plaketu Županija-prijatelj djece. Ispunjavanje navedenih uvjeta proizlazi iz dugogodišnjeg aktivnog rada i zalaganja za poboljšanje kvalitete odrastanja djece.

– Županija financira značajan broj programa iznad zakonskog standarda usmjerenih na svu djecu, poput besplatnog prijevoza za učenike, osiguranja pomoćnika u nastavi za

sve učenike s teškoćama u razvoju te osiguranju produženog boravka za učenike putnike. U Županiji postoji duga tradicija brige o majkama i dojenčadi putem Savjetovališta za prehranu dojenčadi koje u Rijeci djeluje već 65 godina. Sve županijske ambulante primjereno su opremljene te imaju osigurana dežurstva pedijatra vikendom, blagdanima i praznicima, navodi se u priopćenju Županije. (B.D.P.)

NATJEČAJ

za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja dijela Strossmayerovog šetališta u Crikvenici

Grad Crikvenica, Kralja Tomislava 85, 51260 Crikvenica raspisuje, a URED OVLAŠTENOG ARHITEKTA MILJENKO BERNFEST provodi javni, opći, u jednom stupnju, I stupnja složenosti, za realizaciju

NATJEČAJ

za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja dijela Strossmayerovog šetališta u Crikvenici Ev. broj nabave 30-03-18-JN

INVESTITOR I RASPISIVAČ NATJEČAJA

Grad Crikvenica
Kralja Tomislava 85
51260 Crikvenica
Matični broj: 2584093

OIB: 81687755716
Internetska adresa: www.crikvenica.hr
Adresa elektroničke pošte: martina.tomasic@crikvenica.hr

OSOBA ZADUŽENA ZA KOMUNIKACIJU

Martina Tomašić Smoljan, dipl.oec.
Broj telefona: 051/455 407;
Broj telefaksa: 051/242 009;

Internetska adresa: www.crikvenica.hr
Adresa elektroničke pošte: martina.tomasic@crikvenica.hr

ORGANIZATOR I PROVODITELJ

Ured ovlaštenog arhitekta Miljenko Bernfest, Iblerov trg 7, 10000 Zagreb
OIB: 98819877613
Tel: 0911602956
Email: strosscrikva@gmail.com

VRSTA NATJEČAJA

Natječaj je urbanističko-arhitektonski, javni, opći, I stupnja složenosti, za realizaciju u jednom stupnju.

PREDMET NATJEČAJA izrada kompletнog urbanističko-arhitektonskog rješenja dijela Strossmayerovog šetališta u Crikvenici. Ukupna površina zahvata u obuhvatu natječajnog programa iznosi 7.500,00 m².

Oznaka i naziv iz Jedinstvenog rječnika javne nabave CPV: 71230000-9 – Organizacija natječaja u području arhitekture

SVRHA I CILJ PROVEDBE JAVNOG NATJEČAJA

Svrha i cilj natječaja je dobivanje najboljeg urbanističko-arhitektonskog rješenja za dio Strossmayerovog šetališta u Crikvenici. Od natječajnog rada očekuje se da vrednujući i afirmirajući zatečene urbane i kulturne vrijednosti prostora, njegove prostorno-urbanne i arhitektonsko-gradište karakteristike, ostvari kvalitetno idejno arhitektonsko oblikovno rješenje, njegovo skladno uklapanje u postojeću urbanu struturu i ponudi optimalno funkcionalno rješenje.

PRAVO SUDJELOVANJA

Pravo sudjelovanja ima u svojstvu autora jedna ili više stručnih fizičkih ili pravnih osoba.

Sposobnost natjecatelja je zadovoljena kada je barem jedan od autora natječajnog rada ovlašteni arhitekt ili ovlašteni arhitekt urbanist. Ostali autori mogu biti ovlašteni arhitekti, ovlašteni arhitekti urbanisti, dipl. ing. arh., mag. ing. arch., ili studenti arhitekture.

Natjecatelj može za izradu natječajnog rada angažirati i druge stručnjake specijaliste u pojedinom području, ali se oni ne smatraju autorima natječajnog rada.

SVRHA I CILJ PROVEDBE JAVNOG NATJEČAJA Svaki od natjecatelja, pojedinac ili grupa, ima pravo sudjelovanja na ovom natječaju samo s jednim radom. Osobe koje su sudjelovale

ROKOVNI

Početak natječaja: 15. 5. 2018. godine

Postavljanje pitanja:

Na temelju čl. 59. st.1. Zakona o javnoj nabavi (NN br. 120/16 - u daljem tekstu: ZJN 2016) komunikacija i svaka druga razmjena informacija između naručitelja i gospodarskih subjekata obavlja se elektroničkim sredstvima komunikacije.

Iznimno, naručitelj i gospodarski subjekti mogu komunicirati usmenim putem, sukladno članku 63. ZJN 2016, ako se ta komunikacija ne odnosi na ključne elemente postupka javne nabave, pod uvjetom da je njezin sadržaj u zadovoljavajućoj mjeri dokumentiran.

Za vrijeme roka za dostavu ponuda gospodarski subjekti mogu zahtijevati dodatne informacije, objašnjenja ili izmjene u vezi s dokumentacijom o nabavi ovog predmeta nabave. Naručitelj će

odgovoriti na svaki pojedinačni pravodoban zahtjev na hrvatskom jeziku i odgovor staviti na raspolaganje najkasnije tijekom četvrtog / šestog * dana prije dana u kojem ističe rok za dostavu ponuda. Odgovori će se staviti na raspolaganje gospodarskim subjektima na istovjetan način kao i osnovna dokumentacija o nabavi, putem EOJN RH. Pravodobnim se smatra onaj zahtjev koji je dostavljen naručitelju najkasnije tijekom šestog / osmog * dana prije dana u kojem ističe rok za dostavu ponuda.

Rok predaje: natječajnih radova: 24. 8. 2018. do 12,00 sati, bez obzira na način dostave
Ocjjenjivački rad završava s radom (očekivano) do: 24. 9. 2018. godine.

NATJEČAJNI ELABORAT pripremljen u digitalnom obliku, poziv na natječaj i obavijest o rezultatima natječaja stavit će se na raspolaganje na način da se isti objave na stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave RH i na internetskoj stranici Grada Crikvenice, sukladno odredbama članaka 327. - 331. Zakon o javnoj nabavi.

NAGRADE

Određuje se nagradni fond od 75.000,00 kn neto.

Ako do određenog roka stigne najmanje 3 (tri) rada koji su stručno izrađeni i odgovaraju Uvjetima natječaja, Ocjjenjivački sud će dodjeliti sljedeće nagrade u točnom iznosu i rasporedu kako slijedi:

- 1. nagrada = 37.000,00 kn
- 2. nagrada = 22.500,00 kn
- 3. nagrada = 15.000,00 kn

Ako do određenog roka predaje natječajnih radova pristigne manji broj radova od 3 (tri) dodjeliti će se nagrade sukladno broju pristiglih radova u iznosima koji su gore navedeni. Prva nagrada se mora dodjeliti.

OCJENJIVAČKI SUD:

Za ocjenu radova imenovan je Ocjjenjivački sud u sastavu pet (5) članova:

Kata Marunica, d.i.a., , predsjednica OS
Damir Rukavina, dipl.ing. , zamjenik predsjednice OS
Igor Rožić, d.i.a.

Vjekoslava Glavan, d.i.a.

Ljiljana Marčetić, d.i.a.

Zamjenik člana Ocjjenjivačkog suda:

Zoran Jerčinović, d.i.a.

Tehnička komisija:

Lea Lončarević Žibrat, d.i.a.

Tajnik natječaja:

Miljenko Bernfest, d.i.a.

KRITERIJI

Iz Natječaja će se isključiti radovi koji nisu izrađeni u skladu s Programom i Uvjetima Natječaja odnosno:

- a/ Predani poslijе roka navedenog u ovim Uvjetima Natječaja,
- b/ Koji ne sadrže priloge navedene u ovim Uvjetima Natječaja,
- c/ Čija oprema rada nije u skladu s ovim Uvjetima Natječaja,
- d/ Koji nisu u skladu s prostornim planom, Programom i ostalim uvjetima Natječaja.

Pored usklađenosti rada s uvjetima raspisa (u pogledu sadržaja, rokova i obaveznih priloga), pri ocjenjivanju radova Ocjjenjivački sud će valorizirati:

- urbanistički i prostorni koncept u odnosu na širi i uži urbani kontekst
- provedivost prostornog programa u odnosu na natječajni zadatak
- funkcionalne, estetske, oblikovne i prostorne kvalitete
- etapnost provedbe plana izgradnje
- racionalnost i ekonomičnost rješenja (na temelju orientacijskih, poznatih i planiranih podataka,...)
- cjelevitost i uravnoteženost programskih i prostornih rješenja, kako u generalnoj koncepciji tako i kroz rješenja pojedinih segmenta u prostoru (namjena, formiranje građevinskih cjelina i volumena u odnosu na okolni prostor, režim prometa, zelenilo, vizure,...)

Natječaj se provodi na temelju načela ravnopravnosti, anonimnosti, konkurenčije, razmjernog nagrađivanja, neovisnog ocjenjivanja i javnosti.

Natječaj se provodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

PLANIRANA VRIJEDNOST

Procijenjena vrijednost ugovora o javnim uslugama, koji se planira naknadno sklopiti na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave iznosi najviše do 278.500,00 kn (bez PDV-a) UREĐENJE DIJELA STROSSMAYEROVOG ŠETALISTA U CRIKVENICI (sukladno Pravilniku o standardu usluga Hrvatske komore arhitekata).